

Den rummelige skole?

Hvilket signal sender man, når bestemte grupper af elever samles i særlige klasser? Det er et af de spørgsmål, vi skal overveje, når vi taler inklusion i folkeskolen

Hvor tit støder vi på et stykke lovgivning, der kan beskrives som smukt? Sjældent, men "folkeskole-loven" er et eksempel på det. Her kan man blandt andet læse, at "folkeskolen skal i samarbejde med forældrene give eleverne kundskaber og færdigheder, der forbereder dem til videre uddannelse og giver dem lyst til at lære mere".

Det er lige meget, om man er super begavet, tilhører gennemsnittet, eller om man er født med udviklingshæmning. Det er vigtigt at huske på.

Folkeskolen har i mange år haft stor bevågenhed hos politikerne. PISA-undersøgelser og 360-graders eftersyn er blot nogle af beviserne på dette. Udviklingshæmmede og folkeskolen berøres derimod sjældent. Det kan der være mange grunde til, men måske er en af de vigtigste, at vi internt i LEV har haft mange forskellige holdninger til sagen. Holdningerne spænder fra, at børnene da skal enkeltintegreres i almindelige folkeskoler til, at specialskoler er det eneste rigtige.

FUNKTIONSOPDELTE ELLER ALDERSOPDELTE KLASSE

I dag vil det være umuligt at gennemføre et folkeskoleforløb, hvor man ikke integrerer eleverne. Folkeskolelovgivningen kræver involvering og social interaktion af såvel forældre som elever – uanset funktionsniveau.

Diskussionen skal derfor stå om, hvorledes skolerne organiserer undervisningen.

På nogle specialskoler samles børn med multiple funktionsnedsættelser i særlige klasser, lidt ironisk kaldes de nogle steder for M-klasser, mens skolens andre elever går i aldersopdelte klasser. Begge modeller kan rummes inden for folkeskoleloven. Men spørgsmålet er, hvilket signal man sender, når elever samles i særlige klasser. Er det integration? Er det inklusion? Eller er det en accept af, at noget kan være så specielt, at det ikke kan lade sig gøre at skabe klasser med relationer mellem elever med meget forskellige funktionsniveauer?

INKLUSION ER ACCEPT

I dag bruges integration og inklusion næsten som synonymmer. Det er på mange måder med til at mudre diskussionen om, hvordan folkeskolen skal se ud i forhold til elever med udviklingshæmning. For det er eksempelvis integration, når elever bringes sammen i samme klasse. Men det kræver en aktiv pædagogisk handling at inkludere eleverne i undervisningen og støtte deres relationer til hinanden. Den unge pige med multihandicap kan placeres i 4.U i sin el-kørerstol. På den måde kan man sige, at hun er medinddraget i klassen, hun er altså integreret i undervisningen. Men er hun inkluderet? Sandsynligvis ikke.

For LEV betyder inklusion, at der skabes en relation mellem mennesker, man skal "give hinanden noget". For LEV betyder inklusion også, at man accepteres som et socialt individ med lyst til at have interaktion med andre sociale individer.

For igen at tage udgangspunkt i pigen i 4.U, så kan det måske være vanskeligt at forestille sig, hvorledes hun vil kunne indgå som et socialt deltagende individ i en proces med andre klassekammerater. Men at det kan lade sig gøre er uomtvisteligt – det stiller blot krav til lærerkollegiet om, at man gerne vil. Pigen vil have brug for at blive støttet i dialogen med sine klassekammerater.

KAN VI STILLE KRAV TIL FOLKESKOLEN?

Hvilke krav kan vi tillade os at stille til folkeskolen, når vi har børn med udviklingshæmning? Spørgsmålet stilles ofte til LEV. Svaret er snublende let: De samme krav som til alle andre børn. Når det alligevel er vanskeligt, kan det skyldes, at forældre også sammenligner sig med andre. De ser, at naboens knægt har fysik, matematik og engelsk og har måske svært ved at overføre disse ting til deres virkelighed.

I LEV har vi oplevet, at mange forældre har stået i den problemstilling. Derfor har vi igangsat et udviklingsprojekt på folkeskoleområdet, hvor LEV forholder sig til alle de fagmål, der er indeholdt i folkeskolen. Derefter giver vi vores fortolkning på, hvordan man som forældre til et barn med udviklingshæmning kan læse fagmålene og bruge dem til en fremadrettet dialog med skolen og lærerkræfterne om, hvordan undervisningen bliver endnu bedre. Der kan læses mere om projektet på www.foraeldredialog.dk. Projektet forventes at være færdigt cirka 1. september 2010.